



Արևմտյան Հայաստանի Կառավարության մամլո պաշտոնական հաղորդագրություն

Արևմտյան Հայաստանի նկատմամբ բնիկ ժողովրդի՝ հայության պահանջատիրությունը, որպես այդպիսին, մեր իրականության մեջ կորցրել էր իր տեղը: Եվ տասնամյակներ շարունակ հայ ժողովրդի պահանջատիրությունը տարբեր քաղաքական ճնշումների ազդեցությամբ վերածվեց մշուշապատ մի գործընթացի՝ միայն որպես ցեղասպանության ճանաչման քաղաքական խնդիր: Արևմտյան Հայաստանի հիմնախնդրի դուրսմղումը քաղաքականությունից կապված էր առաջին հերթին գերտերությունների շահերին համապատասխանող հայեցակետով:

Երկրորդ պատճառն այն էր, որ սերնդափոխության և հայության մի ստվար հատվածի՝ հայրենիքից դուրս ապրելու, նաև արդեն գոյություն ունեցող քաղաքական կայուն վերաբերմունքի պատճառով հայ հասարակությունը Արևմտյան Հայաստանի հիմնախնդրի նկատմամբ որդեգրեց կրավորական կեցվածք:

Քաղաքական իրականության մեջ ինչպես ներսում, այնպես էլ դրսում, այսօր Արևմտյան Հայաստանի հիմնախնդիրը ընկալվում է մասնավոր դրսևորումներում՝ ընդամենը որպես ապահովագրական ընկերություններին ուղղված դատական հայցեր: Իսկ Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման խնդիրը մատուցվում է որպես միակ բացարձակ ճշմարտություն, անտեսվում է, որ ցեղասպանությունը հայության նկատմամբ գերտերությունների որդեգրած քաղաքականության ողբերգական հետևանք է:

Արևմտյան Հայաստանի հայերի հիմախնդիրը նորից քաղաքական դաշտ բերելու գրավականներից մեկը հանդիսացավ «Արևմտյան Հայաստանի հայերի ազգային խորհրդի» վերականգնումը 2004 թվականի: Այն որևէ անձի, խմբի կամ կազմակերպության սեփականությունը չէ:

«Արևմտյան Հայաստանի հայերի ազգային խորհուրդը» հիմնադրեց «Արևմտյան Հայաստանի հայ ժողովրդի Ասամբլեան», որը գրանցվեց Ստեփանակերտում, Փարիզում, Մարսելում, Ախալցխայում, Երևանում :

Հենվելով ՄԱԿ-ի ընդունած՝ բնիկ ժողովուրդների իրավունքների ճանաչման բանաձևի վրա՝ նախաձեռնող խումբը, Արմենակ Աբրահամյանի ղեկավարությամբ, «Արևմտյան Հայաստանի հայ ժողովրդի Ասամբլեան» գրանցեց նաև ՄԱԿ-ի (WIPO) World Intellectual Property Organization, (EMRIP)_Expert Mechanism on the Rights of Indigenous Peoples և տնտեսական և սոցիալական (ECOSOC) Economic and Social Council հանձնաժողովում, որպես բնիկ ժողովուրդի ներկայացուցչություն այսինքն՝ ՄԱԿ-ի «ECOSOC» հանձնաժողովում իրավաբանորեն վերահաստատեց հայոց պահանջատիրության կենսունակությունը: 97- ամյա տառապանքներից հետո այսօր արդեն հայոց հիմնախնդիրը համաշխարհային հանրությանը ներկայացվեց ամբողջական ձևով: Հայոց պահանջատիրությունը բոլորին է, բոլոր նրանց, ովքեր իսկապես հավատում են պահանջատիրության անբեկանելի գաղափարին և նպաստում են նրա լուծմանը:

«Արևմտյան Հայաստանի հայերի ազգային խորհուրդը» եւ «Արևմտյան Հայաստանի հայ ժողովրդի Ասամբլեան» հենվում են նաև «Գաղութացված ժողովուրդների մասին» ՄԱԿ-ի ընդունած բանաձևի վրա, որը չի սահմանափակում որեւէ պատմական ժամանակահատվածով գաղութացված լինելու փաստը: Միջազգային իրավունքի տեսանկյունից Արևմտյան Հայաստանը գաղութացված է, նրա բնիկ հայ ժողովուրդը բնաջնջված է, իսկ նրան պատկանող բոլոր կարողությունները՝ տարածքային, նյութական, հոգևոր-մշակութային և այլն, բռնագավթված են: Հայ ժողովրդի եղեռնապուրծ հատվածը դարձավ աշխարհում այսօրյա հայկական սփյուռքի հիմքը: Գաղութացումից, բնաջնջումից և բռնի վտարումից հետո Արևմտյան Հայաստանում ծվարած հայության բեկորները և քաղաքական իրականության մեջ հաստատված հայկական սփյուռքի կառույցները տասնյակ տարիներ շարունակ պայքարեցին և պայքարում են Հայ Դատի արդարացի լուծման համար:

Արևմտյան Հայաստանի խնդիրներով հայկական կողմը հիմնականում զբաղվել է երրորդ ուժի ցուցումներով Ռուսաստանից , ԱՄՆ ից և վերջին շրջանում՝ Եվրամիությունից: Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի և Եվրամիության նախաձեռնությունները բխել և բխում են այս տերությունների, բայց ոչ երբեք Արևմտյան Հայաստանի հայերի շահերից:

Հայ Դատի գաղափարախոսները, չունենալով ավարտուն և հստակ մարտավարություն հայ ազգի պահանջատիրության խնդրում, մինչև այսօր չկարողացան հայոց պահանջատիրության հիմնահարցը, որպես մեկ ամբողջություն ներկայացնել: Բացը լրացրեց «Արևմտյան Հայաստանի Հայերի ազգային խորհուրդը», որը և հայոց հանրությանը ներկայացրեց Հռչակագիրը:

Հռչակագիրը մի համապարփակ փաստաթուղթ է, որը հայ հանրությանն առաջարկում է նոր գործելակերպ՝ հիմնված միջազգային իրավունքի հանրորեն ճանաչված նորմերի վրա:

Վաղուց արդեն ժամանակն է զգացական դաշտից տեղափոխվել միջազգային իրավունքի հարթություն և պահանջատիրությունը բխեցնել միջազգայնորեն հայտնի իրավական վճիռներից: Այս համատեքստում միջազգային իրավունքի տեսանկյունից նաև կարելու է այն հանգամանքը, որ Հռչակագիրը հայտարարում է Արևմտյան Հայաստանի կառավարության համակարգի ձեւավորման գործընթացի սկիզբը: Նորից հենվելով միջազգային իրավունքի հանրորեն ճանաչված դրույթների վրա՝ ձևավորվող ապագա կառավարությունը Հռչակագրում հայտարարվում է վտարանդի: Վտարանդի կառավարությունը հասկացությունը իրավաբանորեն հիմնավորում է հասարակական և քաղաքական, պատմական և առկա խնդիրների գոյությունը, և համարվում է լեգիտիմ: Սա նշանակում է , որ աշխարհասփյուռ հայությունը, ի դեմս Արևմտյան Հայաստանի հայերի ազգային խորհրդի, հնարավորություն ունի կարճ ժամանակում ձևավորելու իր Վտարանդի Կառավարությունը :

Շուրջ տասը տարի Արևմուտքը փորձ կատարեց առաջնություն տալ բազմաշերտ մշակույթին կամ «մուլտի կուլտուրել»-ին, որպես նոր հասարակական կացութաձեւ: Այս մոտեցմանը զուգահեռ՝ քաղաքական շրջանառության մեջ դրվեց նաև բնիկ ժողովուրդների իրավունքների քաղաքական ձևակերպումը: Բնիկ ժողովուրդների իրավունքները այն քաղաքական հակակշիռն էին, որ անհրաժեշտության դեպքում հստակորեն պաշտպանելու էին բնիկ ժողովուրդ ճանաչվածների իրավունքները: Միասնական Եվրոպայից Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելը հինգ տարի առաջ առաջին անգամ հայտարարեց , որ բազմաշերտ կամ «մուլտի կուլտուրել» մշակույթը ներդնելու աշխատանքները ձախողված են: Այս տարվա փետրվարի 4-ին Անվտանգության խորհուրդը Մյունխենում հայտարարեց «մուլտի կուլտուրել» մշակույթի ծրագիրը տապալված է վերջնականապես, այս մասին բարձրաձայնեց Անգլիայի վարչապետ Դեյվիդ Քամերունը: Սա նշանակում է վերադարձ դեպի ազգային արմատներ, այսինքն՝ եվրոպական երկրները պատրաստվում են իրենց իրավունքները պաշտպանել «Բնիկ

ժողովուրդների իրավունքների մասին» հռչակագրի շրջանակներում: Եվրոպական հզոր երկրներ Անգլիան, Ֆրանսիան, Գերմանիան կանգնած են դեմոգրաֆիկ և մշակութային դեգրադացիայի շեմին, նման դեգրադացիայից հնարավոր է խուսափել միայն վերոնշյալ Հռչակագրի օգնությամբ:

Եթե ներկա քաղաքական իրավիճակում, Եվրոպան ժողովրդագրական (դեմոգրաֆիկ) աղետից խուսափելու ճանապարհը տեսնում է «Բնիկ ժողովուրդների իրավունքների մասին» հռչակագրի դրույթների մեջ, ապա մենք առավել հիմքեր ունենք, մեր շահերի պաշտպանության առումով, իրավական այլ փաստաթղթերի կողքին ապավինել նաև ա՛յս Հռչակագրին:

Եվ վերջապես, հայ ժողովրդի պահանջատիրության կարևորագույն միջազգային իրավական հիմքերից մեկը եղել և մնում է Սևրի դաշնագիրը:

Հետևապես, Արևմտյան Հայաստանի հայերի ազգային խորհուրդը համոզված է, որ միջազգային իրավունքի տեսակետից կան բավարար լուրջ հիմքեր պայքարելու Թուրքիայի կողմից բռնազավթված մեր հայրենիքի մի մասի՝ Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման համար:

Արևմտյան Հայաստանի կառավարության մամլո ծառայություն

Ի գիտություն. սույն թվականի փետրվարի 26-ին, ժամը 13:00-ին, Հայաստանի Հանրապետության գրողների միության մեծ դահլիճում տեղի կունենա Արևմտյան Հայաստանի հայերի ազգային խորհրդի հայաստանյան ներկայացուցչության՝ «Հայրենական» հ/ կ-ի կազմակերպած՝ «Արևմտյան Հայաստան. բնիկ ժողովրդի պահանջատիրության իրավաքաղաքական հիմքերը» թեմայով գիտաժողովը:

Փարիզ, Ֆրանսա, 15 փետրուար, 2011

**Արևմտյան Հայաստանի Կառավարության մամլո պաշտոնական
հաղորդագրություն**

Email : AHG.dk@haybachdban.org